

Утвърждавам,
Директор:.....
/Мариана Статева/

ЕТИЧЕН КОДЕКС
НА ЧДГ „СМЕХОРАНИЯ”
2020/2021 ГОДИНА

Етичният кодекс е създаден на основание чл.175, ал.1, 2 и 3 от Закона за предучилищното и училищното образование, приет от Педагогическия съвет на заседание от 08.09.2020 г. съгласно чл. 263, ал. 1, т. 14 и съгласуван с решение на Обществения съвет от 03.09.2020 г. съгласно чл. 269, ал. 1, т.11 от ЗПУО

ВЪВЕДЕНИЕ

Етичният кодекс на ЧДГ „СМЕХОРАНИЯ” е разработен от Директора на ЧДГ“Смехорания“ с участието на родители в съответствие с изискванията на чл. 269, ал. 1, т.11 от ЗПУО.

Етичният кодекс представя стандартите за етично поведение на работещите с деца в образователно-възпитателния процес и има за цел:

Да утвърди основните ценности, норми и принципи на поведение, които работещите с деца трябва да знаят и спазват в своята практика.

Да укрепи авторитета на учителите и общественото доверие към детската градина като институция.

Да утвърди волята и стремежа на работещите с деца за етичност в образователно-възпитателния процес.

Да насочва поведението и подпомага работещите с деца в решаването на етични дилеми, които срещат в своята практика.

Да очертае моралните отговорности на работещите с деца: към детето, към семейството, помежду им и към обществото.

НОРМАТИВНА ОСНОВА

Конвенцията на ООН за правата на детето;

Европейската харта за правата на човека;

Конституция на РБ;

Закон за защита правата на детето;

Закон за защита правата на човека;

Закон за предучилищното и училищно образование;

Държавен образователен стандарт за приобщаващо образование.

Насоки за работа в системата на училищното образование през учебната 2020-2021 г. в условията на COVID-19

РАЗДЕЛ ПЪРВИ ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) Етичният кодекс е създаден на основание чл. 175. (1) от ЗПУО и е подчинен на общите принципи в системата на предучилищното и училищното образование:

1. Единна държавна образователна политика за осигуряване правото на предучилищно и училищно образование;

2. Ориентираност към интереса и към мотивацията на детето и на ученика, към възрастовите и социалните промени в живота му, както и към способността му да прилага усвоените компетентности на практика;
3. Равен достъп до качествено образование и приобщаване на всяко дете.
4. Равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на предучилищното образование;
5. Хуманизъм и толерантност.
6. Етичният кодекс на ЧДГ „Смехорания“ е приет на заседание на педагогическия съвет, съгласуван е с общественния съвет, настоятелството и ученическият парламент.
7. Етичният кодекс е публикуван на сайта: www.smehorania.com

Чл. 2. Този кодекс определя правилата за поведение на служителите, децата в ДГ и техните родители. Има за цел да повиши общественото доверие в техния професионализъм и морал, както и да издигне престижа на учителската професия и образователната институция.

Чл. 3. (1) Етичният кодекс в ЧДГ „Смехорания“ има за цел:

1. Да предотврати възникването на конфликти в човешките взаимоотношения и да осигури хармонична атмосфера в работната среда;
2. Да развие интелектуално, емоционално, социално, духовно-нравствено и физическо развитие и подкрепя на всяко дете в съответствие с възрастта, потребностите, способностите и интересите му.
3. Да осигури:
  - Опазване здравето на децата, на работещите в системата, на семействата и на всички около нас в условията на продължаваща пандемична ситуация, обусловена от разпространението на COVID-19
  - Ранно откриване на заложите и способностите на всяко дете и насърчаване на развитието и реализацията им;
  - Формиране на толерантност и уважение към етническата, националната, културната, езиковата и религиозната идентичност на всеки човек;
  - Формиране на толерантност и уважение към правата на децата и хората с увреждания.

РАЗДЕЛ ВТОРИ ПРАВА И ОТГОВОРНОСТИ НА УЧАСТНИЦИТЕ

Глава I

Педагогически специалисти и служители в училището

Чл.4. (1) Педагогическите специалисти изпълняват своите функции, като се ръководят от основни ценности и принципи на ЗПУО, националните и европейски нормативни актове за защита правата на детето и защита правата на човека.

(2) При изпълнение на служебните си задължения се отнасят към всеки, като зачита правата и достойнството на личността и не допускат каквито и да са прояви на дискриминация.

Чл. 5. (1) Всички работници и служители в ЧДГ „Смехорания“ са длъжни да:

1. Спазват принципите на законност, лоялност, честност, безпристрастност, политическа неутралност, отговорност и отчетност.
2. Извършват дейността си по компетентност, обективност и добросъвестност, и се стремят към непрекъснато подобряване на работата си в интерес на децата.

3. Поддържат положителен психоклимат на работа и обучение и редуциране ситуациите на напрежение, стрес и дезинформация;
4. Използват кризата, предизвикана от COVID 19 като възможност за иновации и подобряване на педагогически и организационни модели и практики, за създаване на още по-сплотени и взаимодействащи общности между учители, родители и ученици, за дооборудване и др.
5. Не накърняват престижа на ЧДГ“Смехораиня“, не само при изпълнение на служебните задължения, но и в своя обществен и личен живот.

(2) Педагогическите специалисти са длъжни:

1. Да подпомагат семейството при отглеждането и възпитанието на децата.
2. Да уважават ценностите на семейството при отглеждане и възпитание на децата и правото му да взема решения за своите деца.
3. Да не използват отношенията със семейството за лично облагодетелстване. Да не влизат в отношения с членовете на семейството, които могат да навредят на ефективността на работата ни с детето.
4. Да осигуряват конфиденциалност на информация и да зачита правото на семейството на личен живот с изключение на случаите на малтретиране и лоша грижа. Това не важи в случаите, когато има основания да счита, че благополучието на детето е в риск.
5. Да разбират и уважават уникалността на всяко дете.
6. Да осигуряват на децата с увреждания равни възможности за достъп до образование и адекватни грижи в зависимост от потребностите на ученика.
7. Да не участва в практики, които не зачитат достойнството на децата или са опасни и вредни за физическото и емоционално им здраве и развитие.
9. Да не допускат действия по разделянето на децата на етнически или религиозен признак.
10. Да не участват в практики, които дискриминират по някакъв начин децата на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите.
11. Да познават симптомите на насилие над дете – физическо, сексуално, вербално, емоционално малтретиране или занемаряване.
12. Да познават нормативната основа – кодекси, конвенции, закони, правилници, наредби, инструкции и др. и вътрешните нормативни актове на институцията, защитаващи детето от насилие и да ги спазват.
13. Да уведомяват директора, който да влезе в контакт с дирекция «Социално подпомагане», Държавна агенция за закрила на детето или Министерство на вътрешните работи, ако им стане известно, че дете се нуждае от закрила, дори информацията за това да е обвързана с професионална тайна.
14. При съмнение за малтретиране или тормоз над дете , да действат съобразно разписаните процедури във вътрешните нормативни актове на ЧДГ“Смехорания”:
  - Алгоритъм за прилагане на механизма за противодействие на тормоз и насилие;
  - Механизъм за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищно образование.
15. Да изпълняват и прилагат всички противоепидемични мерки, свързани с COVID 19, иззвани от МЗ и РЗИ.
16. При съмнение за симптоми от COVID 19 на дете или колега, уведомяват незабавно директора на ДГ и изпълняват предписанията на компетентните органи.

Глава II

Ученици

Чл. 6. Права и отговорности на децата.

(1) Учениците имат следните права:

1. да бъдат зачитани като активни участници в образователно- възпитателния процес;
2. да получават обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие;
3. да разчитат на равнопоставеност и взаимно зачитане на правата на всеки, независимо от раса, вяра, националност, убеждения, пол, социален статус;
4. на закрила срещу нарушаващите тяхното достойнство методи на възпитание, физическо, психическо или друго насилие или форми на въздействие;
5. на закрила за нормалното им физическо, умствено, нравствено и социално развитие.

(2) Децата имат следните задължения:

1. да уважават и да не накърняват честта и достойнството на другите, както и да не прилагат физическо и психическо насилие и всякакви форми на дискриминация;
2. да се отнасят с уважение към учителите и персонала при и по повод изпълнение на служебните им задължения, както и на съучениците си по време на престоя в детската градина;
3. да изпълняват всички протиепидемични изисквания, които са зложени в утвърдените от училището МЕРКИ за обучение в условията на пандемия от КОВИД-19.

Глава III

Родители

Чл. 7. Родителите имат следните права, свързани с етиката в отношенията с участниците в общността на детската градина:

1. Да получават своевременно информация за психо-физичното развитие на децата при пребиваването им в детската градина.
2. При възникнала конфликтна ситуация да получават съдействие от директора и учителите.
3. Да бъдат канени на разговор, когато се решават въпроси, които засягат права и интереси на детето .

Чл. 8. Родителите имат следните отговорности, свързани с етичните правила в ЧДГ“Смехорания“:

1. да спазват правилника за дейността на детската градина и да съдействат за спазването му от страна на детето си;
2. да участват в процеса на изграждане на навици за етично общуване и социално приемлива норма на поведение;
3. при възникнал конфликт родителите да съдействат на педагогическите и аналитични специалисти за решаването му;
4. при ситуация на конфликт да не се саморазправят с друго дете, родителите му или участници в разширеното семейство;
5. да не се саморазправят със служителите на детската градина, а да потърсят за съдействие директора;
6. да не публикуват в интернет пространството снимки и текстове, уронващи престижа и достойнството на детската градина;

7. да се отнасят с уважение към учителите и персонала;
8. да не разпространяват конфиденцилна информация - снимки, текстове и лични данни за ученици, учители и служители в детската градина;
9. да не разпространяват данни за детската градина, които могат да нанесат вреда на институцията или на неин участник ;
10. да не участват в скандални прояви, с които биха могли да накърнят престижа на детската градина.
11. да изпращат децата си здрави на детска градина.
12. при съмнения за симптоми от COVID 19 на своите деца незабавно да се свържат с личния си лекар за консултация и след неговото положително становище да изпратят детето си на детска градина.
13. да разяснят на децата си за необходимостта от стриктното спазване на всички противоепидемични действия, които се изискват в детската градина.
14. да се запознаят и изпълняват МЕРКИТЕ за обучение и възпитание на децата в детската градина в условията на пандемия от КОВИД-19

Глава IV

Подкрепа за личностно развитие на децата

Чл. 9. Подкрепата за личностно развитие на децата и учениците е заложена и в механизма за превенция на насилието и тормоза, който е част от политиките за развитие на училището като сигурна образователна среда.

РАЗДЕЛ III

ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С КОЛЕГИТЕ

Чл. 10 (1) В отношенията с колегите си служителят проявява уважение и коректност като не допуска поведение, което накърнява достойнството и правата на отделната личност.

(2) Служителят уважава мнението на колегите си и се съобразява с правото им на личен живот.

Чл. 11. Когато противоречията между колеги не могат да бъдат разрешени от самите тях, те търсят съдействието на директора.

Чл. 12. Със своето лично поведение и чувство за отговорност, служителят трябва да дава пример на другите служители, а служителите на ръководни длъжности – и по отношение на подчинените си.

Чл. 13. Служителят изгражда и поддържа отношения на уважение, доверие, сътрудничество и колегиалност.

Чл.14. Служителят обменя информация и ресурси, които имат отношение към благополучието и закрилата на правата на детето.

Чл. 15. Служителят работи за утвърждаване собствения и на колегите си авторитет, като се въздържа от действия, които биха уронили престижа на професията, и да проявява нетърпимост към подобни действия.

РАЗДЕЛ IV

КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Чл. 16. (1) При възлагането на служебна задача, чието изпълнение може да доведе до конфликт между служебните му задължения и неговите частни интереси, служителят следва своевременно да уведоми директора на детската градина.

(2) Служител, на когото станат известни факти и обстоятелства за възникнал конфликт на интереси в детската градина, информира незабавно директора за изясняване на въпроса.

(3) Когато служителят се съмнява дали дадена дейност е съвместима със служебните му задължения, той трябва да обсъди това с директора.

Чл. 17. (1) Служителят не може да използва служебното си положение за осъществяване на свои лични или на семейството си интереси.

(2) Служителят не участва в каквито и да са сделки, които са несъвместими с неговата длъжност, функции и задължения.

(3) Служителите, напуснали детската градина, не трябва да злоупотребяват с информацията, която им е станала известна във връзка с длъжността, която са заемали, или с функциите, които са изпълнявали.

Чл.18. В случай на вече възникнал конфликт на интереси съобразно нарежданията на ръководителя му, служителят може да се оттегли от конкретното служебно задължение, което е причина за възникването на конфликта.

Чл. 19. За спазването на Етичния кодекс се грижи директора на детската градина.

РАЗДЕЛ V

ЛИЧНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл. 20 (1) При изпълнение на служебните си задължения и в обществения си живот служителят следва поведение, което не уронва престижа на службата.

(2) Служителят не допуска на работното си място поведение, несъвместимо с добрите нрави.

(3) Служителят се стреми да избягва в поведението си конфликтни ситуации, а при възникването им цели да ги преустанови, като запази спокойствие и контролира поведението си.

(4) Служителят спазва благоприличието и деловия вид в облеклото, съответстващи на служебното му положение и на институцията, която представлява.

Чл. 21. Служителят не може да участва в скандални прояви, с които би могъл да накърни престижа на детската градина.

Чл. 22. Служителят не може да упражнява дейности, посочени в законодателството като несъвместими с неговите задължения и отговорности, както и да получава доходи от такива дейности.

Чл. 23. Служителят придобива и управлява имуществото си по начин, който да не създава съмнение за злоупотреба със служебното му положение.

Раздел VI

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§. 1. Контролът за спазване на нормите на настоящия Етичен кодекс се осъществява от директора.

§. 2. При неспазване нормите на поведение в този кодекс служителите носят дисциплинарна отговорност съгласно Кодекса на труда и Правилника за дейността на детската градина.

§. 3. При първоначално встъпване в длъжност непосредственият ръководител е длъжен да запознае работещия с разпоредбите на този кодекс.

§. 4. Настоящият етичен кодекс е приет от Педагогическия съвет на 09.09.2020 г. Измененията се правят по реда на тяхното приемане.

